

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z wniosku Spółdzielni Mieszkaniowej w J.

z udziałem B. B. i innych

o stwierdzenie nabycia spadku po S. K.,

w sprawie zażalenia uczestniczki M. S. i Rzecznika Praw Obywatelskich na postanowienie Sądu Rejonowego w Jaworznie z 21 października 2021 r., sygn. I Ns 42/14 o odrzuceniu skargi nadzwyczajnej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 17 maja 2023 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 21 października 2021 r. Sąd Rejonowy w Jaworznie odrzucił skargę nadzwyczajną wniesioną przez Rzecznika Praw Obywatelskich (dalej także: „skarżący” oraz „Rzecznik”) na postanowienie Sądu Rejonowego w Jaworznie z 3 kwietnia 2019 r. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia sąd wskazał, że w ślad za zarządzeniem przewodniczącej Wydziału I Cywilnego, pismem z 10 września 2021 r. zobowiązano Rzecznika do uzupełnienia braku formalnego skargi nadzwyczajnej poprzez wykazanie, że zastępca Rzecznika – S. T. ma umocowanie do wnoszenia tego rodzaju środków zaskarżenia, w terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia skargi. W odpowiedzi na zobowiązanie

Zastępca Rzecznika przedłożył poświadczony przez specjalistę administracyjnego za zgodność z oryginałem odpis Zarządzenia [...] Rzecznika.

Zdaniem sądu rejonowego z racji, że przedłożony w sprawie odpis Zarządzenia [...] został poświadczony za zgodność z oryginałem przez specjalistę administracyjnego czyli przez podmiot nie wymieniony w art. 89 § 1 k.p.c. – należało uznać, że tak uwierzytelniony dokument nie czyni zadość wezwaniu z 10 września 2021 r., a zatem, że w sprawie nie uzupełniono braków formalnych w określonym terminie. To zaś skutkowało odrzuceniem skargi nadzwyczajnej, na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., w zw. z art. 95 pkt 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „u.SN”).

Pismem z 24 listopada 2021 r., zażalenie na ww. postanowienie złożył Rzecznik. W uzasadnieniu skarżący wskazał na naruszenie – poprzez ich niewłaściwe zastosowanie – następujących przepisów prawa procesowego: (1) art. 89 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.; (2) art. 68 § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.; (3) art. 244 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.; (4) art. 129 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.; (5) art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN. .

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie jednak z przyczyn innych niż te podniesione przez skarżącego. Sąd Rejonowy w Jaworznie dokonał błędnej subsumpcji normy prawnej, skutkiem czego zaskarżone zażalenie nie odpowiadało prawu. Wskazując na powyższe, należy zwrócić uwagę na treść art. 14 pkt 8 oraz art. 20 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 627 ze zm.). Zgodnie z pierwszym z nich wśród uprawnień przynależnych Rzecznikowi wymieniono prawo do składania nadzwyczajnych środków zaskarżenia do Sądu Najwyższego. Kompetencja ta stanowi jeden z elementów umożliwiających realizację przez Rzecznika jego zadań, ramowo określonych w art. 208 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483 ze zm.). W drugim z przytoczonych

wcześniej przepisów określono, iż Rzecznik może powołać nie więcej niż trzech zastępców, oraz że zakres zadań jest określony każdorazowo przez Rzecznika.

Wskazując na powyższe należy podkreślić, że urzędowo poświadczony Zarządzenie [...] stanowi urzędowy dokument w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c. W oparciu o nie został bowiem określony zakres zadań jednego z zastępców Rzecznika. Jest to zatem pełnomocnictwo administracyjne, na podstawie którego zastępcy Rzecznika zyskali umocowanie do realizacji części przynależnych mu ustawowo kompetencji. Fakt, iż w ramach tychże wymieniono m.in. prawo do wnoszenia prawnych środków zaskarżenia oraz występowania z wnioskami, o których mowa w art. 89 § 9 u.SN, nie zmienia jego ogólnego charakteru. Innymi słowy, działanie w postępowaniu cywilnym przez zastępcę Rzecznika nie powoduje, że jego umocowanie staje się pełnomocnictwem procesowym.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że Sąd Rejonowy w Jaworznie błędnie scharakteryzował Zarządzenie [...] jako pełnomocnictwo procesowe – dokument podlegający uwierzytelnieniu na zasadach określonych w art. 89 k.p.c. Podnosząc powyższe, Sąd Najwyższy wskazuje, że zgodnie z art. 250 § 1 k.p.c. znajdujący się w aktach organu władzy publicznej dokument urzędowy może zostać uwierzytelniony poprzez jego urzędowe poświadczenie, a zatem w sposób w jaki Zarządzenie [...] zostało przedłożone w sprawie. Z tych również względów Sąd Rejonowy w Jaworznie błędnie odrzucił skargę nadzwyczajną jako nieuzupełnioną w terminie.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

J.M.

[ms]

